

สถานะ APN ไทย: อยู่ที่ไหน

ต้องทำอะไร เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลง

การเปลี่ยนแปลงในการบริการสุขภาพ

- Aging population
- Growing diversity
- Global health care system
- Biomedical advanced
- New areas of knowledge, i.e. genetics, environmental health

All require nurses with more knowledge

- Increasing complex environment
- Shrinking resources
- Serious ill patients
- Fewer staffs
- Frustration in every turn

พยาบาลในโรงพยาบาล

- ▶ ทำงานกับผู้ป่วย และระบบที่ซับซ้อนมากขึ้น
- ▶ ต้องตัดสินใจในภาวะวิกฤติที่เกี่ยวข้องกับผู้ป่วยที่ป่วยหนักและปัญหาซับซ้อนมากขึ้น ผู้ป่วยที่เปราะบาง และใช้เครื่องช่วยชีวิตที่ซับซ้อน
- ▶ ต้องช่วยแพทย์กระทำการรักษาโรคให้ทันกับ ความก้าวหน้าทางการแพทย์และเทคโนโลยีใหม่ๆ

IOM 2010

พยาบาลชุมชน

- ▶ ต้องรับบทบาทการดูแลด้านหน้า การตรวจคัดกรอง รักษาโรคเบื้องต้น ส่งต่อ ช่วยผู้ป่วยในการจัดการ กับโรคและภาวะเรื้อรัง ป้องกันการเกิดภาวะ ฉียบพลัน และโรคเลวลง
- ▶ สร้างเสริมสุขภาพ ป้องกันความเจ็บป่วยและการ บาดเจ็บ การฟื้นฟูสภาพ การดูแลรักษาพยาบาลผู้ เจ็บป่วยและผู้พิการ ตลอดจนผู้ที่อยู่ในวาระสุดท้าย ของชีวิตที่บ้าน

ผู้ประกอบการวิชาชีพการพยาบาล

- ▶ ถูกคาดหวังให้ใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีต่างๆ รวมทั้งจัดการระบบสารสนเทศที่ซับซ้อน
- ▶ ต้องใช้ทักษะทั้งการวิเคราะห์ และสังเคราะห์เพื่อปรับปรุงคุณภาพและประสิทธิภาพของการบริการ

IOM 2010

พยาบาลต้องประสานพลังและทำงานร่วมทีม

- ▶ พยาบาลต้องประสานการดูแลระหว่างสถานบริการ สุขภาพ หลากหลายระดับ และเจ้าหน้าที่ทีมสุขภาพ ทั้งแพทย์ที่เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน นักกายภาพบำบัด เภสัชกร นักโภชนาการ ซึ่งส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาเอก หรือ โท และมีความรู้และทักษะที่ เฉพาะ

IOM 2010

Global strategic directions for strengthening nursing and midwifery 2016–2020

- Strengthening nursing and midwifery to support universal health coverage is a key for improving the health of populations.
- Universal health coverage is one of the most powerful equalizers among all policy options.

Margaret Chan, 2015

ความสำคัญของพยาบาล

- Nurses and midwives are critical in the delivery of essential health services and are core in strengthening the health system
- Acting both as individuals and as members and coordinators of inter-professional teams,
- Nurses and midwives bring people-centered care closer to the communities where they are needed most, thereby helping improve health outcomes and the overall cost-effectiveness of services.

WHO 2016

ความสำคัญของพยาบาล

- Nurses help to promote and maintain the health and wellness of an ageing population within the community, in line with the concept of active ageing.
- Meanwhile, they can contribute to reductions in newborn, infant and maternal mortality in their role as skilled birth attendants and providers of neonatal care.
- They provide a wide range of services in hospital settings, from accident and emergency through to palliative care.

WHO 2016

ความสำคัญของพยาบาล

- And as key players in crisis and post-crisis situations, they contribute to the risk communication, response planning and multi-sectoral participation aspects of emergency preparedness programs.
- The agenda of universal health coverage places the nursing and midwifery workforce at the core of the health response

WHO 2016

ความสำเร็จของวิชาชีพพยาบาลและผดุงครรภ์

➤ There is evidence of the contribution of the nursing and midwifery workforce to health improvements, which consequently contributes to patient well-being and safety such as

- ❖ increased patient satisfaction,
- ❖ decrease in patient morbidity and mortality,
- ❖ stabilization of financial systems through decreased hospital readmissions,
- ❖ length of stay, and
- ❖ other hospital-related conditions, i.e. hospital-acquired infections

WHO 2016

ความสำเร็จของวิชาชีพพยาบาลและผดุงครรภ์

- They provide services in a broad range of settings and needs, including in underserved populations.
- Nurses' interventions and informed decision-making in treatment of **HIV, tuberculosis and other chronic conditions** have stimulated improved patient adherence to treatment and reduced waiting times and the number of missed appointments at health care clinics

WHO 2016

ความสำเร็จของวิชาชีพพยาบาลและผดุงครรภ์

- Studies also show that midwifery, including family planning and interventions for maternal and newborn health, could avert a total of 83% of all maternal deaths, stillbirths and neonatal deaths
- Recent studies show that midwives can provide 87% of the needed essential care for women and newborns

WHO 2016

ความสำเร็จของวิชาชีพพยาบาลและผดุงครรภ์

- Regulated and supported midwives are the most cost-effective suppliers of midwifery services. However, limitations in the scope of practice for midwives, and gaps in inclusion of maternal health indicators in national data systems, have impeded efforts to scale up programs nationally.
- Substantial reductions in child deaths are possible, but only if intensified efforts to achieve intervention coverage are implemented successfully

WHO 2016

การเปลี่ยนแปลงที่ต้องทำ-ต้องมี

- ▶ There is **continued need for quality nursing and midwifery education and competent practitioners.**
- ▶ Governments and relevant stakeholders should ensure that the
  - ❖ **Nursing and midwifery workforce is appropriately prepared and enabled to practice to their full scope.**
  - ❖ **Effective education, recruitment, deployment, retention and management of the nursing and midwifery workforce.**

WHO 2016

การเปลี่ยนแปลงที่ต้องทำ-ต้องมี

- To respond to these demands of an evolving health care system and meet the changing needs of patients, nurses must achieve higher levels of education and training

WHO 2016

Where are we ?

- **APNs** has arrived just in the nick of time. As we search for ways to confront the crisis in primary care, these nurses should prove an important part of the response to the challenge of how to manage chronic disease.
- **APNs** should be viewed not simply as doctor substitutes but as part of a new approach to address the changing nature of illness care.

Kane 2009

Where are we ?

- Well-trained clinicians with a background in nursing are well positioned to address the chronic disease challenges
- Factors necessary to achieving good chronic disease care; active involvement of patients, care delivery teams, effective organizations within which delivery teams and patients interact,
- Nursing has long championed active patient involvement in care and team practice.

Kane 2009

Nurses as Health Care Managers

ความต้องการพยาบาลในบทบาทผู้จัดการการดูแลสุขภาพ ในกลุ่ม
ที่เป็นปัญหาของประเทศ

- ผู้สูงอายุ ตึดบ้านตึดเตี้ยง วาระท้ายของชีวิต
- เด็ก ้วยร่น กลุ่มเสี่ยง
- ผู้ป่วยจิตเวช ทุกกลุ่มวัย
- ผู้ป่วยด้วยโรคเรื้อรัง
- ผู้ป่วยที่มีปัญหาสุขภาพซับซ้อน
- ฯลฯ

พรบ.วิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ แก้ไข ๒๕๕๐

มาตรา๘(๘) สภาการพยาบาลมีอำนาจหน้าที่
ออกหนังสืออนุมัติ หรือวุฒิบัตรเกี่ยวกับความรู้ความชำนาญ
เฉพาะทาง และหนังสือแสดงวุฒิอื่นๆในวิชาชีพการ
พยาบาลและการผดุงครรภ์ ให้แก่ผู้ประกอบวิชาชีพ การ
พยาบาล การผดุงครรภ์ หรือการพยาบาลและการผดุง
ครรภ์

Adv
สมาค

Practice Nurse Association (Thailand)
พยาบาลชั้นสูง (ประเทศไทย)

**ข้อบังคับสภาการพยาบาล
ว่าด้วยการออกหนังสืออนุมัติและวุฒิบัตร
เพื่อแสดงความรู้ความชำนาญในการ
ประกอบวิชาชีพ
การพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ.
๒๕๕๖**

วุฒิบัตร

- หมายความว่า วุฒิบัตรแสดงความรู้ความ
ชำนาญเฉพาะทางในวิชาชีพการพยาบาลและ
การผดุงครรภ์ ซึ่งสภาการพยาบาลออกให้แก่ผู้
ประกอบวิชาชีพการพยาบาลชั้นหนึ่ง หรือผู้
ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์
ชั้นหนึ่ง ที่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรม
พยาบาลชั้นสูงระดับวุฒิบัตร

หนังสืออนุมัติ

- หมายความว่า หนังสืออนุมัติแสดงความรู้ความ
ชำนาญเฉพาะทาง การพยาบาลและการผดุง
ครรภ์ ซึ่งสภาการพยาบาลออกให้แก่ผู้ประกอบ
วิชาชีพการพยาบาลชั้นหนึ่ง หรือผู้ประกอบ
วิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ชั้นหนึ่ง ที่
มีประสบการณ์ปฏิบัติงาน ตามหลักเกณฑ์ และ
เงื่อนไขที่สภาการพยาบาลกำหนด

ผู้มีสิทธิขอหนังสืออนุมัติ

- ๑ ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลหรือการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง และ
- ๒ ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโท และได้ปฏิบัติงานตรงสาขาที่ขอหนังสืออนุมัติติดต่อกันไม่น้อยกว่า ๓ ปีหลังสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ทั้งนี้สถานที่ปฏิบัติงาน ลักษณะและปริมาณงานที่ปฏิบัติเป็นไปตามหลักเกณฑ์

สมรรถนะของ APN ไทย DNP อเมริกา

1. การดูแลกลุ่มเป้าหมาย
หรือกลุ่มเฉพาะโรคที่มี
ปัญหาสุขภาพซับซ้อน

2. การพัฒนา จัดการ
และกำกับระบบการ
ดูแลกลุ่มเป้าหมาย
(Care management)

1 การปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง
2. การปฏิบัติต้องตั้งอยู่บนพื้นฐาน
ของความเป็นวิทยาศาสตร์

3. เป็นผู้นำในองค์กรและระบบ
เพื่อปรับปรุงคุณภาพ และมี
ความคิดเชิงระบบ

สมรรถนะของ APN ไทย

3. มีความสามารถในการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์
4. มีความสามารถในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง
5. ให้เหตุผลทางจริยธรรมและการตัดสินใจจริยธรรม

DNP ของอเมริกา

4. มีความสามารถเชิงวิชาการและการคิดเชิงวิเคราะห์ ในการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์
5. มีความสามารถในการใช้ระบบสารสนเทศ และเทคโนโลยีในการดูแลผู้ป่วยเพื่อการเปลี่ยนแปลงระบบบริการ

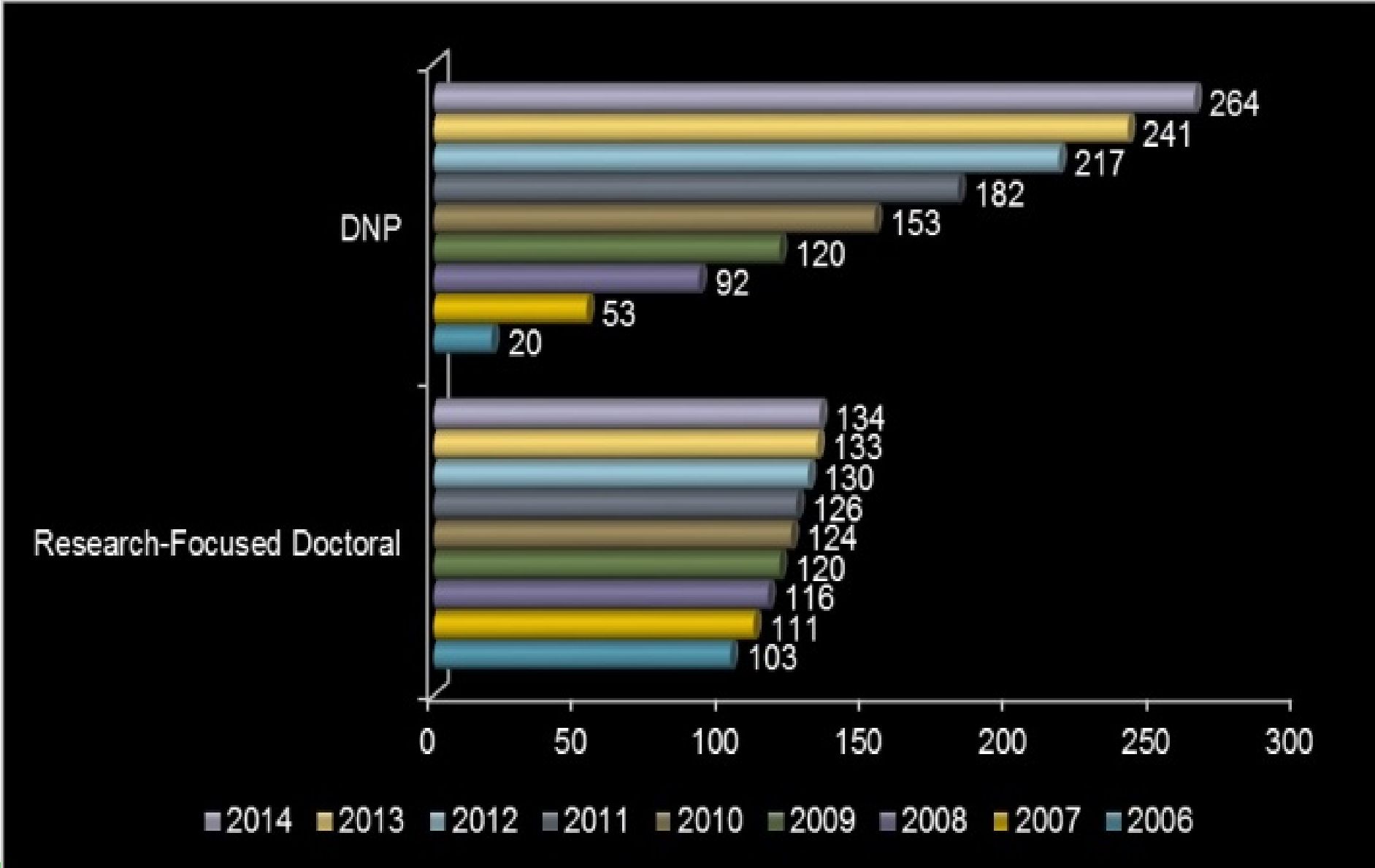
สมรรถนะของ APN ไทย

6. การประสานงาน
7. จัดการและประเมินผลลัพธ์
8. สอน ฝึกทักษะ เป็นพี่เลี้ยง ในการปฏิบัติ
9. ให้คำปรึกษาในการดูแล กลุ่มเป้าหมาย หรือเฉพาะ กลุ่มที่ตนเองเชี่ยวชาญ

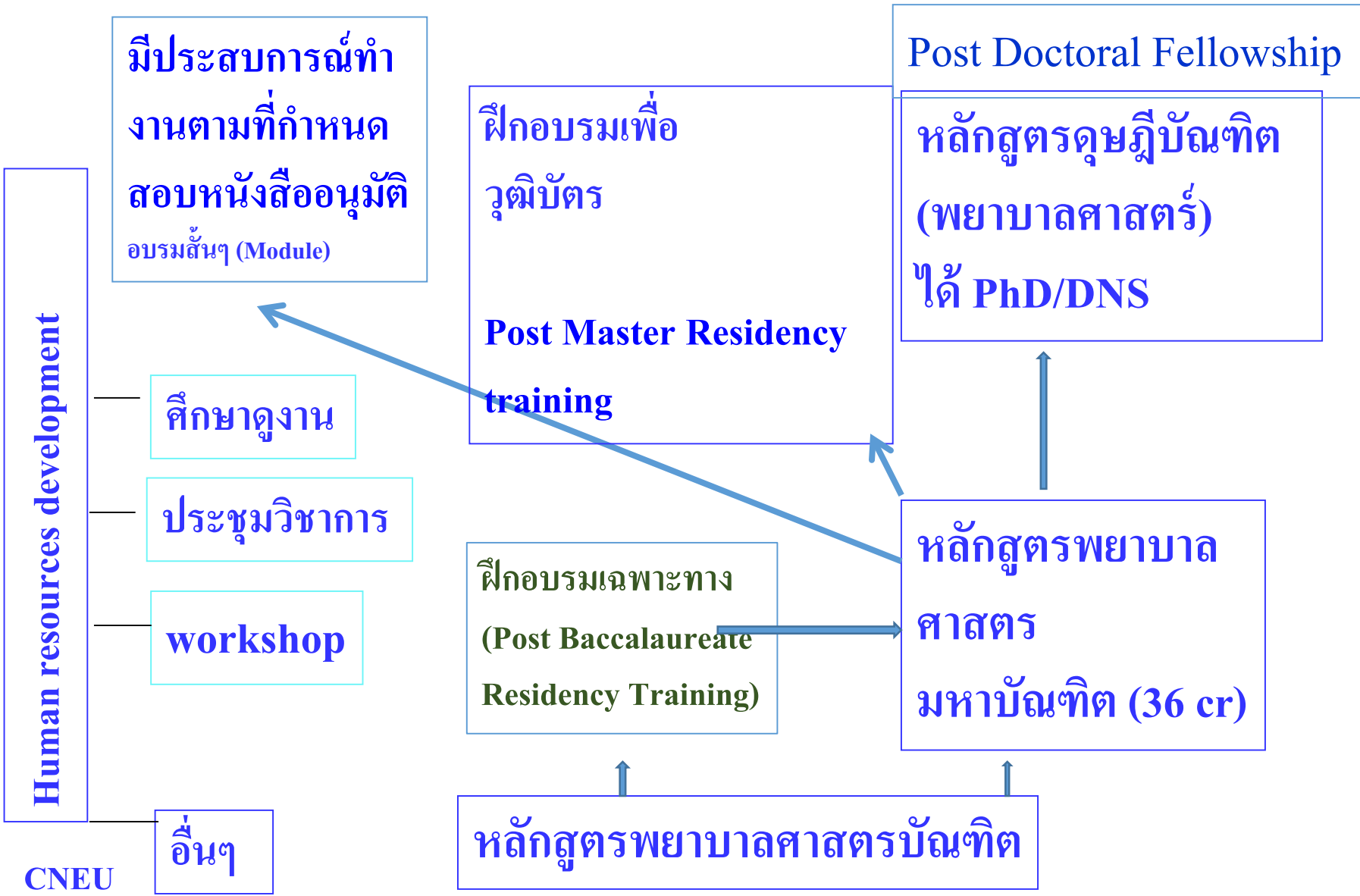
DNP ของอเมริกา

6. เป็นปากเสียงในเรื่องนโยบาย สุขภาพเพื่อการบริการสุขภาพที่มี คุณภาพ
7. ประสานภารกิจกับเจ้าหน้าที่ในสห วิชาชีพ เพื่อปรับปรุงผลลัพธ์การดูแล ผู้ป่วยหรือกลุ่มเป้าหมาย
8. ปรับปรุงสุขภาพของคนในชาติโดย การสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค ทั้งบุคคล ครอบครัวและชุมชน

บันไดความก้าวหน้าของพยาบาลและการศึกษา

การจัดหลักสูตรอบรมเพื่อวุฒิบัตร

เป้าหมายเพื่อการปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง

- กำลังพัฒนาในทุกประเทศ
- บทบาทเป็นที่ยอมรับและและก้าวหน้าอย่างกว้างขวาง

การจัดหลักสูตรอบรมเพื่อวุฒิบัตร

ผู้ปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง จำเป็นต้อง
ได้รับการเตรียมในระดับวุฒิบัตรที่แสดง
ความรู้ความชำนาญเฉพาะทาง เช่น
เดียวกับแพทย์ ทันตแพทย์ และเภสัชกร
เนื่องจาก

เปรียบเทียบ : วัตถุประสงค์

วุฒิปัตร์ (เทียบเท่า ป.เอก)

PhD

- ▶ เตรียมพยาบาลในระดับสูงสุดของการปฏิบัติการพยาบาล ซึ่งจะเป็นผู้นำในการแปลและนำใช้ผลการวิจัยสู่การปฏิบัติ

- ▶ เตรียมพยาบาลในระดับสูงสุดของศาสตร์ทางการพยาบาลในการทำวิจัย เพื่อสร้างองค์ความรู้ ทฤษฎี และหลักฐานเชิงประจักษ์ เพื่อเป็นพื้นฐานทางการพยาบาล และระบบสุขภาพ

เปรียบเทียบ : วัตถุประสงค์

วุฒิปัตร์ (เทียบเท่า ป.เอก)

- ความรู้และทักษะ แปลและนำใช้ ผลการวิจัยสู่การปฏิบัติ เป็นผู้นำ เผยแพร่ และเชื่อมโยงความรู้ ใหม่สู่องค์กร และระบบสุขภาพ
- เป็นผู้นำในการปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง หรือ ผู้นำในระบบบริการ เช่น ตำแหน่งผู้บริหาร
- ปฏิบัติอย่างเข้มข้น โดยทำงาน กับผู้เชี่ยวชาญ expert clinical faculty (Nurses or MD) and APN

PhD

- ความรู้และทักษะ เชิงทฤษฎี วิธีการและการวิเคราะห์ เพื่อแสวงหาความรู้ และวิธีการในการใช้ความรู้ในการพยาบาลและระบบสุขภาพ
- นักวิจัย นักวิชาการในสถาบันการศึกษา หรือสถาบันวิจัย เน้นการทำวิจัย
- จะต้องมีประสบการณ์ทำวิจัยโดยมีอาจารย์ที่เป็นนักวิจัยอาวุโส มีชุดโครงการการวิจัยที่ได้รับทุนอย่างต่อเนื่องเป็นพี่เลี้ยง

สาขาของหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตร

- ๑ สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ (Med-Surg)
- ๒ สาขาการพยาบาลเด็ก
- ๓ สาขาการพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต
- ๔ สาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติผู้สูงอายุ
- ๕ สาขาการผดุงครรภ์
- ๖ สาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน
- ๗ สาขาการพยาบาลผู้ป่วยโรคติดเชื้อและการควบคุมการติดเชื้อ
- ๘ สาขาการพยาบาลด้านการให้ยาระงับความรู้สึก

สาขาต่อไปนี้ในอนาคตจะรวมเป็น

๙. สาขาการพยาบาลผู้สูงอายุ เป็น → เวชปฏิบัติผู้สูงอายุ

๑๐ สาขาการพยาบาลมารดา – ทารก เป็น → การผดุงครรภ์

๑๑ สาขาการพยาบาลชุมชน เป็น → เวชปฏิบัติชุมชน

จำนวนผู้ที่ได้รับวุฒิบัตร ๑,๙๖๘ คน

1. มารดาและทารก ๕๓ คน
2. ชุมชน ๑๐๙ คน
3. อายุรศาสตร์-ศัลยศาสตร์ ๗๔๗ คน
4. เด็ก ๑๓๐ คน
5. จิตเวชและสุขภาพจิต ๒๔๓ คน

College of APN April 18 2015

จำนวนผู้ที่ได้รับวุฒิบัตร

6. ผู้สูงอายุ ๑๑๔ คน
7. ผดุงครรภ์ ๒๕ คน
8. เวชปฏิบัติชุมชน ๓๐๗ คน
9. ผู้ป่วยโรคติดเชื้อและการควบคุมการติดเชื้อ ๗๕ คน
10. การให้ยาระงับความรู้สึก ๑๖๕ คน

College of APN April 18 2015

APN outcomes ทางอยุธยา

- What APNs do?
- What the impact of APN on
  - Clients
  - Health care
  - Cost of care
  - Other measures

APN Outcomes in Thailand

Cost-effectiveness of Advanced Practice Nurses in Thailand's Health Care System

Hanucharurnkul, Panpakdee , Intrasombat
Nantachiapan, Partiprajak, et al., 2011

Supported by The Secretariat of the Senate

Role Development

- The APNs were 38 - 49 years old,
- 1 to 10 years (mean = 4.5 years) developing their roles and preparing to certify as APN
- Their self-development and work behavior reflected their commitment to maintain excellence in their practice as APN.

Example of APN outcome in Thailand

Person with obstructive pulmonary

- Persons received care at the community hospital where the APN was the leader of the chronic care team (n = 60)
- Had higher self-care abilities and satisfaction with care, and better QOL than those who received care at the community hospital without an APN (n = 60).

Person with Diabetes

- Persons who joined the diabetic support group organized by the APN (n = 44)
- Had lower systolic blood pressure, higher self-care abilities and better quality of life than did those who did not join the group (n = 56).

Persons with breast cancer

- After the APN became a member of the breast cancer care team,
- There was a decline in the number of hospital readmissions and complications after surgery and chemotherapy,
- An increased rate of success among breast cancer patients who received chemotherapy as scheduled.
- These positive outcomes increased each year in direct relationship to the duration of the APN's experience.

Position on Advanced Nursing Practice

- Nurses in advanced nursing practice have the education, clinical expertise, leadership skills and understanding of organization, health policy and decision-making to play an important role in client and system outcome
- They build nursing knowledge, advance the nursing profession and contribute to a sustainable and effective health care system
- They enhance the provision of timely, accessible, cost-effective and high quality and safety health care for all people.

New Directions for Evaluation

- Focus on models of inter-professional care vs health provider roles:
  - Models of care with/without an APN
  - Models of APN care
  - APN intervention
- Determine impact on targeted health needs & goals to improve care for specific populations
- Understanding how APN roles & interventions impact on outcomes
- Synergistic effect of clinical and non-clinical role domains

I think one's feelings waste themselves in words; they ought all to be distilled into actions which bring results –

Florence Nightingale.

Reframing The Focus of APN Role Evaluation

The real question to be asked is NOT

“Are APN roles effective?” but

“How and under which environment conditions and for which populations of patients are APNs most effective for improving patient, health care provider, and health systems outcomes?”

CONCLUSION

APNs ต้องทำอะไร เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลง

- APN have demonstrated to impact a number of outcomes
- The number of APN outcomes studies is increasing
- However, the studies of APN outcomes that exist are not enough to describe the full scope of outcomes that result from APN care

ต้องสร้างการเปลี่ยนแปลง : Be a change agent

***Unless we are making progress in our nursing every year, every month, every week, take my word for it we are going back –
Florence Nightingale.***

สวัสดีค่ะ

และ

ขอขอบคุณ

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.สมจิต หนูเจริญกุล